Kvinnor Svenska kyrkan

Kvinnoglöd

Nyhetsbrev från Kvinnor i Svenska Kyrkan nr 4 2023

Ideellt arbete i församlingen mer än bara kaffekokning!

Att vara volontär betyder personligen mycket för Astrid Pettersson. Hon finns med i ett sammanhang och har fått fördjupad vänskap och nya vänner. Hennes tro har också fördjupats, berättar hon för Kvinnoglöd.

Astrid som bland annat leder en livsberättargrupp i Boo församling, deltog i ett seminarium i Trollhättan i september som Ideellt forum arrangerade. Det är ett nätverk för ett 40-tal inomkyrkliga organisationer med syfte att ”lyfta fram kyrkans tillhöriga som bärare av kyrkans uppdrag och synliggöra dem som en tydlig kraft i Svenska kyrkans utveckling”.

En kurs på Sigtuna folkhögskola Att vara kyrka blev en viktig avspark och gav församlingen nya utmaningar. Det ideella arbetet ska genomsyra hela församlingen, betonar kyrkoherde Henrik Roos och diakon Pia Guillard i Boo. Sid 3

Det tar tid för en anställd att handleda frivilliga. Hen behöver organisera om sin tid, och inte utföra så mycket själv. En behöver utbildning och våga skaffa en helt ny syn på vad en församling ska vara. Även volontärerna behöver utbildning.

Helen Kemi är med och utarbetar en utbildning för anställda i Linköpings stift. Grunden finns i kyrkoordningen som säger att vi har ett gemensamt ansvar att tolka bibeln och sätta språk på teologi och tro. Sid 4

I Katarina församling bärs verksamheten av 150 volontärer berättar diakon Charlotte Dunér för Kvinnoglöd. De är bland annat förebedjare eller håller i andakter i veckorna. Sid 3

Astrid Pettersson får som ideell medarbetare i Boo gå på utbildning och retreater. Foto: Eva Dalin

Motioner till årsmötet

Årsmöte 16 mars 2024!

Vi påminner om årsmötet för Kvinnor i Svenska kyrkan lördagen den 16 mars 2024 kl 13.00 i Örgryte församlingshem, Herrgårdsgatan 2, 412 74 Göteborg.

Kallelsen gick ut med Kvinnoglöd nr 3 i början av hösten samt på kvinnorisvenskakyrkan.se. Obs! att tiden är ändrad till kl 13.00.

Motioner ska ha inkommit senast 16 januari till Kvinnor i Svenska kyrkan, c/o Bulle Davidsson, Källgårdsvägen 6, 585 77 Vreta kloster, eller till bulle.davidsson@gmail.com.

Årsmötet hålls traditionsenligt i samband med Våreld.

Välkomna!

Styrelsen

Längtan och livsmod under Våreld

Programmet för Våreld håller på att mejslas ut. Alla medlemmar är välkomna till Örgryte församlingshem i Göteborg den 15 - 17 mars nästa år. Temat är *Livet – längtan och livsmod*.

Några gästföreläsare som är klara hittills är Marit Norén från kyrkokansliet i Uppsala, metodutvecklare med specialisering på genus, samt Ulrika Lagerlöf Nilsson, genusforskare och kyrkohistoriker på Göteborgs universitet.

Textilkonstnären Gunilla Sjögren visar oss hur hon uttrycker längtan och livsmod i konsten och Katarina Evenseth, kyrkogårdschef i Svenska kyrkan i Göteborg och KviSk-medlem, guidar bland kvinnors gravar på Östra begravningsplatsen.

Program kommer snart att skickas ut, håll utkik bland e-posten och boka in dagarna redan nu!

KviSks fokus 2023: Skapa delaktighet...

andlighet - engagemang - gemenskap - kvinnokraft

En sång som inte kan tystna

Adventsgranen är huggen, fågelrestaurangen livligt frekventerad och ljusen på bordet ska snart tändas. Det är så dags det brukar kännas som att det kanske kan gå att förlika sig med minusgrader, halka och snålblåst. Men krigen, nöden, döden?

Krönika

När jag skriver detta är det bara några dagar kvar till 1 Advent, en ny början, ett nytt kyrkoår. Förväntan. Nyårslöften – ja visst, men mer än dem behöver vi bönen. Och att lyssna efter änglarna, som Sofia Camnerin, pastor och generalsekreterare i Sveriges kristna råd, sa i sin predikan vid fredsgudstjänsten i Uppsala domkyrka 23 november.

Änglarna sjunger än, en sång som inte kan tystna, om fred på jorden. Vi ropar på hjälp och Gud svarar med närvaro, en Gud som är fred, så att vi orkar fortsätta. Ungefär så sade Sofia Camnerin, och uppmanade oss med orden ”älskade människa, ge inte upp!”.

Fredsgudstjänsten ligger på Youtube med rubriken *Direktsänd fredsgudstjänst från Uppsala domkyrka 23 november*. Själv har jag lyssnat på predikan två gånger och det kommer att bli fler.

Detta att orka fortsätta. När det är som hårdast i världen behöver vi som mest ge kärlek till varandra. Trösta, ge vad vi kan för hjälp till krigens och svältens offer, byta några ord, se varandra, se andra och sig själv. Se våra systrar som bokstavligen föder gränsle över graven medan krevader sliter sönder hem, liv och sammanhang. Kunna fortsätta, kunna hoppas – trots allt.

Nu går julen oss till mötes. En frälsare ska födas, Moder Jord ska bära sin glädje, sina sår och sin andnöd, och vi får lyssna efter änglarnas sång. Låt oss försöka höra den!

Bulle Davidsson
ordförande

”Gode Gud hjälp oss mot ondskan och lidandet. Jag ber för att inte fler barn, mammor, oskyldiga ska dö i Palestina, Israel och på andra platser…

Och att de som lider ska få känna trygghet och kärlek. Stoppa allt hat och våld snälla hjälp oss🙏”

Från Svenska kyrkans bönewebb
den 6 november 2023
www.be.svenskakyrkan.se

Att få växa och bli tagen i anspråk

Att betyda något för en annan människa, att känna att det man gör spelar någon roll för någon annan. Att skapa mening för sig själv och andra, och

Jan-Olov Nordström, Ideellt forum

känna meningsfullhet. Att få använda sin kompetens, att få växa, att bli tagen i anspråk. Det är viktiga drivkrafter för de frivilliga som gör en insats i sina församlingar. I Sverige och Norge är det fler som förklarar att de genom sina insatser vill ge uttryck för sin kristna tro.

Inom det unika forskningsprojektet Nordiske frivillige har 50 volontärer från fem församlingar i vardera Norge, Danmark och Sverige vid flera tillfällen träffats tillsammans med forskare från de tre länderna.

Att motivera även yngre

Forskarna ville bland annat få svar på vilken motivation som driver volontärerna att engagera sig i sin församling, för att i framtiden kanske kunna motivera även yngre personer att engagera sig som volontärer.

– Kan vi förstå vad som får människor att arbeta frivilligt, kan vi stimulera yngre personer att börja och att fortsätta engagera sig, säger Jan-Olov Nordström vid Ideellt forum. Han har varit samordnare och projektledare.

Strukturella förutsättningar

– Vi får också bättre förutsättningar att bygga upp strukturer för volontärarbete. Det är viktigt att det finns en bred palett – en del vill ha tydliga ramar, andra vill vara med från scratch och utforma egna idéer.

I Danmark och Norge är det mer självklart att kyrkan samverkar med myndigheter och andra organisationer. I Danmark finns exempel på att kyrkan är involverad i planeringen av nya bostadsområden.

Resultaten visar också att volontärer i Danmark och Norge i mycket högre

Ideella i kyrkan

grad är delaktiga i sådan samverkan. I Svenska kyrkan drivs sådan samverkan av de anställda.

– En förklaring kan vara att Svenska kyrkan har många fler anställda i förhållande till antalet medlemmar, än den norska och danska kyrkan, säger Jan-Olov Nordström.

Forskningsprojektet inleddes under 2022. Resultaten presenterades vid ett seminarium i Umeå sista helgen i november. Forskarna vill fortsätta utveckla och lära sig mer om idealitet i Norden. Deltagarna från församlingarna i de olika länderna vill också gärna fortsätta sina möten och sitt samarbete.

Elisabeth Enger, redaktör

Kvinnoglöd nr 4/2023 Årgång 13. Kvinnoglöd är ett nyhetsbrev från Kvinnor i Svenska kyrkan, KviSk, och ges ut 4 ggr/år, även på hemsidan www.kvinnorisvenskakyrkan.se. Nyhetsbrevet trycks på miljövänligt papper hos Silanders Grafiska AB i Göteborg
Manusstopp för nästa nummer: Fredagen den 9 februari 2024.
Ansvarig utgivare: Bulle Davidsson. *Redaktör:* Elisabeth Enger. *Redaktionsråd:* Gunilla Bäckström, Luleå stiftsgrupp, Marianne Staaf-Gälldin och Berit Larsson, båda Härnösands stiftsgrupp, Karin Hedner, Lunds stiftsgrupp.
OBS! NY redadress: Karin Bernspång, Umeå, tel: 070-589 85 87 . Bidrag kan mejlas till karin.bernspang@gmail.com

Pia i Boo församling:

Alla kan bidra för att skapa en levande, växande kyrka

Att handleda ideella utgör numera en del av många anställdas uppgifter i Boo församling. Volontärer leder bokcirkeln, språkkafeét, livsberättargruppen.

En grupp på sex volontärer bär helt upp språkkafeét. Volontärer håller även språkkafé i ett boende för ukrainare. En del ideella har tagit helt egna initiativ och leder själva grupper, så som Livsstegen eller en bokcirkel. Att Café Brunnen i församlingshemmet kan hålla öppet även på fredagarna är för att volontärer ställer upp.

– Man behöver se att självklart kan andra än de anställda bära saker inom kyrkan. Alla har något att bidra med för att bygga en levande växande kyrka, säger diakon Pia Guillard.

– Rent diakonalt kan vi göra mer för många fler människor när vi har fler händer och tar tillvara människors goda vilja och krafter. Man måste våga lita på att andra än de anställda kan ta ansvar.

Att människor tas i anspråk och kommer in i meningsskapande sammanhang bidrar också till folkhälsan.

Att det tar tid att handleda de ideella, framhölls under Ideellt forums seminarium. De anställda behöver därför avsätta den tid som behövs. Det ligger på de anställda att få volontärerna att känna sig välkomna och delaktiga. De måste förankra volontärerna i församlingen för att kunna skapa ett brett ideellt arbete.

Ideella i kyrkan

I Boo inrättade man en idealitetsgrupp för att arbeta övergripande med idealitet, i gruppen ingår fyra anställda: kyrkoherden, de två diakonerna som är volontärsamordnare, en idealitetskoordinator samt en volontär och en förtroendevald.

De ideella är medarbetare i kyrkan. I Boo är begreppet ideella ett paraplyord som i sig rymmer alla frivilliga, som volontärer, körsångare och unga ledare. Målet är att någon i varje arbetslag har idealitet på sin agenda.

Elisabeth Enger, redaktör

Lästips: Idealitet i förändring, medarbetarskap i kyrkan av Henrik Roos, kyrkoherde i Boo församling, Verbum

Hjälpa till och hjälpas åt

Astrid Pettersson har ett långt liv i kyrkan, var ungdomsledare och ledde söndagsskola under åtta år på 1960-talet. Sedan fem – sex år leder hon bland annat en bokcirkel och en livsberättargrupp i Boo tillsammans med en annan volontär. Ibland kommer gruppen in på svåra existentiella frågor, men volontärerna har sin handledare att samtala med, och kan även bjuda in en präst eller diakon. Astrid har nytta av sin bakgrund som lärare men har även gått en utbildning hos Stadsmissionen inför livsberättargruppen.

Astrid och hennes 28 medvolontärer bjuds på retreat en gång per termin och andra gemensamma träffar, dessutom får de gratis fika i Café Brunnen.

– Synen på volontärerna, att det inte bara handlar om att hjälpa till utan också att hjälpas åt, är betydelsefull, säger hon. Under volontärträffarna får vi information och berättar för varandra vad vi gör. Det är bra för sammanhållningen.

Som volontär finns Astrid Pettersson med i ett sammanhang och har fått fördjupad vänskap och nya vänner. Hennes tro har också fördjupats.

Elisabeth Enger, redaktör

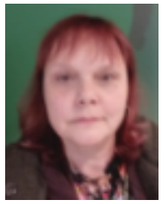
Charlotte i Katarina församling:

150 volontärer bär verksamheten

”Välkommen att vara med och bidra med din kunskap och goda vilja i Katarina församling – vi gör det tillsammans! Vill du medverka i gudstjänsten, besöka äldrevårdhem dagtid, eller har en specialkompetens som du tror skulle komma till användning – välkommen!”

Så hälsas hugade ideella medarbetare på Katarina församlings hemsida. Och de behövs. Med närmare 30 000 församlingsbor i centrala Stockholm, varav två tredjedelar kyrkotillhöriga, har Katarina cirka 150 volontärer.

– Utan dem skulle vi inte klara oss, vi bygger verksamheten på dem, säger diakon Charlotte Dunér, som är övergripande ansvarig för ideella medarbetare. De är bland annat gudstjänstvärdar, förebedjare, kafévärdar, de håller i andakter i veckorna. Vi har också ideella terapeuter som bidrar med stödsamtal.

Den som vill bli volontär kontaktar Charlotte, och efter ett samtal om vad volontären vill arbeta med skickas hen vidare till den som är ansvarig för just det området. Charlotte Dunér är en länk, men inte bara det. Nu planerar hon utbildningsdagar för ideella medarbetare, det blir snart julfest och även vårterminen avslutas med kalas. Församlingen har också ett frivilligråd, där ideella är med i planering och vissa beslut.

På andra håll har det ibland kommit fram att ideella känner sig osedda, att deras kompetens inte tas till vara eller att de inte har något inflytande över sitt arbete. Detta är något som Kvinnor i Svenska kyrkan erfarit bland annat inom projektet Jämställdhet och hållbart ledarskap, som avslutades för ett par år sedan. Hur ser Charlotte Dunér på det?

– Det skulle gå att göra mer. Samtidigt som vi rekryterar nya volontärer, är det alltid några som släpper taget. Man skulle behöva följa upp varför de slutar. Det har vi dock inte kunnat göra ännu, säger hon.

Bulle Davidsson, reporter

Utbildning på gång i Linköpings stift

Stiftspedagog Helen Kemi och kyrkoherde Emma Malmström i Linköpings stift skapar just nu en möjliggörarutbildning *50/50*. Den syftar till att anställda ska få lära sig hur man gör det möjligt för församlingsmedlemmar att få använda sin kallelse och komma till sin rätt i församlingens verksamhet.

– Syftet med kyrkan är att människor ska kunna växa i tro, det kan de göra om de får vara delaktiga, säger Helen Kemi.

– Grunden finns i kyrkoordningen som säger att vi har ett gemensamt ansvar att tolka bibeln och sätta språk på teologi och tro.

Elisabeth Enger, redaktör

Om tålamod på Världsböndagen

Programmet för Världsböndagen 2024 har sammanställts av kristna palestinska kvinnor på temat *Ha fördrag med varandra i tålamod och kärlek*.

Världsböndagen infaller den 1 mars. Ordförande i SEK Marie Körner betonar hur speciellt det var att möta materialet som beslutades långt innan Hamas attack på Israel och kriget.

Program och material kan laddas ner från SEKs hemsida www.svekumeniskakvinnor.se

Vill du bli medlem?

Sätt in årsavgiften 100 kr på bankgiro 422-3699. Ange namn, adress, födelseår och eventuell e-postadress.

Du kan även swisha medlemsavgiften till KviSk, 123 691 859 3. Mejla då dina personuppgifter till Solveig Blom:

solveigamblom@gmail.com

Glöm inte meddela både Solveig och din stiftsgrupp om du byter adress.

Vem vill vara Käringen mot strömmen?

Vi! Visst ville vi vara lika tuffa som fredsivraren, kvinnosakskämpen, katoliken och, under några år, ensamma mamman Barbro Alving.

Hon skrev sina kåserier under signaturen Käringen mot strömmen i Vecko-Journalen sedan 1942. Under signaturen Bang bevakade hon allt från krig till kungligheter för bland annat Idun, Vecko-Journalen, Dagens nyheter och Sveriges radio.

Älskad av alla, utom kanske av DN och dess chefredaktör Herbert Tingsten som förespråkade en svensk atombomb. Detta ställningstagande fick Barbro Alving att säga upp sig från DN.

Fast många av er redan känner till Bang, är det väl värt att påminnas om hennes verksamhet. Vad hon än tog sig an blev resultatet rapporter med humor, skarpsynthet och sinne för detaljer från krigets verklighet eller från rojalisters yra när drottningar kröntes. Hon var i Berlin under Olympiaden 1936, i Spanien under inbördeskriget, i Finland under vinterkriget, i Norge under tyskarnas ockupation, i Indien när landet blev självständigt och rapporterade om offren i Hiroshima.

Barbro Alving - Bang

Tillsammans med Elin Wägner genomförde hon 1935 fredsaktionen Ned med vapnen mot upprustningen.

Elisabeth Enger

PS Ensam mamma några år tills Bang flyttade ihop med Loyse Sjöcrona.

Läs mer på www.skbl.se/sv/artikel/BarbroAlvingBang, Svenskt kvinnobiografiskt lexikon (artikel av Beata Arnborg)

Mötesplats för ekumenik

Sveriges ekumeniska kvinnoråd SEK håller varannan månad en digital samtalscirkel. Syftet är att skapa en mötesplats för medlemmar och intresserade inbjudna. Mötet den 22 januari har temat Europeiskt sammanhang med rubriken Kvinnor och ekumenik i nätverk. Cecilia Ralfe och Carin Gardbring leder och inleder. I maj håller Inger Jonasson i temat Kultur skapar hopp i Betlehem.

Håll utkik på SEKs facebooksida för innehållet i marsmötet, eller anmäl dig per mejl till Marieilund@hotmail.com eller lisbeth.g.malmstrom@telia.com

Samtal förs för eventuell nyutgivning av tidskriften Elsa. En workshop kommer att hållas vid årsmötet 2024.

Pengar till frivilligforskning

Mia Lövheim, religionssociolog, ska leda ett forskningsprojekt vid Uppsala universitet om äldre kvinnors frivilligarbete i Svenska kyrkan och Röda korset. Martha Middlemiss Lé Mon och Sara Fransson kommer att bedriva forskningen. Martha är religionssociolog vid Uppsala universitet och Sara är vid Svenska kyrkans enhet för forskning och analys.

– Vi vill undersöka i vilken utsträckning man kopplar frivilligarbete till religiös tro och i vilken mån man lever ut sin tro genom det, säger Martha Middlemiss Le´Mon till Kyrkans tidning.

Forskarna vill även undersöka om äldre kvinnors synligt aktiva roll kommer att föras vidare till yngre generationer. Projektet kombinerar teorier om socialt och religiöst kapital med teorier om levd religion.

Undersökningen startar hösten 2024. 4,5 miljoner kronor har beviljats från Vetenskapsrådet.